Ч. 72 Четвер 30 марта (12 цьвітня) 1900 Рік X

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40

Поодиноке число 2 с

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90

Поодиноке число 6 с

Сойм краєвий.

На вчерашнім засіданю мотивовав своє внесенє п. Мілян в справі полекший для резервістів і ляндверистів. Він жадає, щоби резервістів не пущано домів голих і босих. Відтак приступлено до дальшої дебати над народними школами. П. Бобжиньский заявляє, що Рада шкільна не буде в справозданях подавати народність дітий, бо о викладовім язиці в народній школї рішає громада, а закон шкільний каже, що в кождій школї, побіч одного язика, має учити ся і другий краєвий. Сим внесено би лише роздор в школу, а учителя уведено би в клопіт. О польонізациї шкіл не ма бесїди. В Галичинї заведений утраквізм, а пос. Окуневский рад би розділити школу на руску і польску. Єго заміти звертають ся против шкільного закона з 1867 року. При поділї шкіл Русини би лихо вийшли. Тодї богато родичів руских посилало би дітий до польских шкіл. Громади рускі не противні науцї другого язика. Нема протестів. Буджет краєвий зріс би через поділ шкіл з 5 на 10 мілїонів. В коломийскій школї нема $1\frac{1}{2}$ руского учителя — як казав п. Окуневский. — Там є двох, тілько один з них працює в канцеляриї інспектора. В коломийскій школї є всего 98 руских учеників. Школи наші відповідають потребам краю. Рада шкільна заборонила вже приймати по школах делеґатів товариства приватного шкільного. П. Бобжиньский відповідає відтак на заміти других послів, іменно посола Бернадзіковского (о науцї німецкого язика і увільненє дївчат по селах від сеї науки). Бесїдник задає собі відтак питанє, чи школа народна відповідає своїй задачи? Одні закидають, що школа учить за мало, другі, що учить за богато. Треті кажуть, що книжки не добрі, або метода не відповідна. Наколи в школах суть недостатки, то на се складають ся зверхні обставини. Учителї не в силї заняти ся соткою дітий в сільскій школї. Фреквенция дітий по селах є дуже неправильна, тому і наука не приносить плодів. Науку доповняючу легковажить собі молодіж сільска. Родичі не люблять практичної рільничої школи. Де суть самостійні учительки, там они не можуть майже вести доповняючої науки з старшою мужескою молодежию. П. Бобжиньский звертає ся відтак против замітів, які підніс пос Солеский против шкільних книжок. Пос. Солеский назвав їх недобрими, а навіть дуже лихими. Так не є. А чомуж хто не напише лучших? Бо дуже тяжко, бо се робота, вимагаюча богато досьвіду і практики. П. Бобжиньский відпирає деякі заміти пос. Країньского, мов то школа виводить сільску дитину з кругів єї мисленя. Зміняти книжок що хвилї не можна. То був би новий тягар для родичів. Цїна руских учебників вже обнижена, а цїна польских буде небавом обнижена. Вкінци звертає ся п. Бобжиньский против замітів пос. Стояловского і каже, що школа буде і на будуче виховувати вірних горожан Австриї, а учителів буде держати в послусї.

По спростованях деяких послів і промові референта кн. Юр. Чарторийского, принято справозданє о народних школах і учительских семинариях та приступлено до справозданя комісиї банкової. В дискусиї забирав голос між иншими пос. Вахнянин і виголосив довшу промову о селяньскім кредитї. По принятю того справозданя до відомости, маршалок замкнув засїданє.

Вісти політичні.

(Подорож Цїсаря до Берлина. — Американьскі симпатиї для Бурів. — Полуднево-африканьска війна).

Як ми вчера доносили, має Цїсар виїхати в перших днях мая до Берлина. Kölnische Ztg. пишучи о тій подорожи доносить, що на берлиньскім дворі принято заповіджену гостину Цїсаря Франц Иосифа з найбільшою радостию, не лиш як доказ тривкости полїтичного союза, але й личної приязни, тим більше, що австрийский Цїсар, котрий майже кінчить 70 ий рік житя, рішив ся на таку томлячу подорож. — Цїсар Вільгельм вислав до старшого бурмістра Берлина таку телеґраму: „Цїсар Франц Иосиф подав менї дуже радістну вість, що в перших днях мая наміряє відвідати цїсареву і мене. В пересьвідченю, що горожани столицї переняті обожанєм і горячою почестию для нашого достойного гостя, що був колись вірним союзником нашого незабутного великого цїсаря, повідомляю Вас о тій заповідженій гостинї, щоби мої Берлинцї мали завчасу мож-

45)

Передрук заборонений.

ДОНЬКА КОРОЛЯ ЄГИПЕТСКОГО.

Історична повість Юрия Еберса

(Авторизований переклад з шіснайцятого німецкого виданя.)

Переклав Кирило Вербин.

(Дальше).

ГЛАВА СЕМА.

Лови скінчили ся. Повнісенькі вози убитої дичини, межи тими кілька величезних диків, які Камбізес убив власною рукою, везено за вертаючими домів ловцями. Перед брамами палати они порозходили ся, щоби в своїх домах скинути з себе староперску ловецку одіж з простого ременя і убрати ся в сьвітлу медийску одіж двірску.

Підчас польованя король, затаюючи лиш на силу в собі своє роздразненє, видав нїби зі спокоєм приказ свому братови, щоби той на другий день їхав по Сафону і привіз єї до Перзиї. Рівночасно визначив єму доходи з міст Бактри, Раґе і Синопи на удержанє свого нового двору, а молодій жінцї, на так зване поясове, податки з Фокеї, рідного краю єї батька.

Барт'я з отвертою щиростию подякував щедрому братови; але Камбізес, холодний як лід, попращав ся з ним лиш кількома короткими словами і обернув ся та пустив ся за тропою дикого осла.

Коли вертали з ловів домів, запросив молодий герой своїх сердечних приятелів [1]) Креза, Дарія, Зопіроса та Ґіґеса, щоби випити з ними по чарцї на пращанє.

Крезус сказав, що прийде пізнїйше, бо обіцяв ся бути з достойними любителями цьвітів при тім, як при всходї зьвізди Тістар буде розцвитати ся синя лїлїя на висячих городах.

Коли він раненько зайшов був до Нїтетіси, сторожі не хотїли єго нїяк пустити; тепер здавало ся єму, що синя лїлїя дасть єму можність побачити ся та поговорити зі своєю улюбленою повіреницею, котрої вчерашного поведеня не міг собі нїяк пояснити, а котрої строге стереженє наповняло єго великою обавою.

Коли змеркало ся, сиділи молоді Ахеменіди в затїнку королївского города, де з боку плюскотав чистенький водограй, та розмавляли весело з собою.

— Ти щасливий Барт'є — відозвав ся старий молодець — вибираєш ся до золотого краю, щоби взяти собі звідтам жінку, котру полюбив, а я бідний старий молодець стою над гробом, цїлому сьвітови на посьміховище, і не лишу по собі нї жінки, нї діточок, що заплакали би по менї та поставили богам коливо за мою душу.

— Та хто би таке пусте думав! — відозвав ся Зопірос та підніс чарку. — Вір менї, що кождий мужчина, котрий возьме собі жінку, кає ся бодай раз на день, що оженив ся! Весели ся, бадїку, і нехай тобі здає ся, що ти нарікаєш на свою власну вину або радше на власну мудрість. Таже жінок вибирає ся як оріхи лиш після того як виглядає лупинка. А хтож може знати, чи там під лупинкою єсть здорове, чи зіпсоване зерно, або може й нема нїякого. Я то кажу з досьвіду; бо хоч менї лише що двайцять і два роки, то я все таки маю пять пишних жінок і цїлу громаду гожих і негожих невільниць дома.

Араспес усьміхнув ся гірко.

— А хтож тобі боронить ще й нинї оженити ся? — відозвав ся Ґіґес. — Тобі, що правда, шїсдесять лїт, але ти би що до сили і витревалости не дав ся ще й неодному молодшому. Та же ти з найблагороднїйших свояків короля; я тобі кажу, Араспесе, що ти би міг ще взяти собі й двайцять красних, молодих жінок з високого роду!

— Пильнуй свого носа! — відрізав на то старий молодець. — Як би я був тобою, то вір менї, що я не був би аж до трийцяти лїт безженником!

— Менї ворожба заказала женити ся.

— Дурниця! Абож що може обходити ворожба розумного чоловіка! Боги лиш в снї віщують нам будучність! Менї здає ся, що ти чей на своїм віднім батьку міг переконати ся, як погано обманюють тоті грецкі ереї своїх найлїпших приятелів!

— Ти того не розумієш, Араспесе.

— Тай не кортить мене розуміти, хлопче, що віриш у ворожбу як-раз длятого, бо єї не розумієш; ви всї тїсні голови готові зараз все

[1]) Перзи ще й нинї заключають торжественно союз дружби, а то в день т. зв. торжества наслїдства на цїле житє; ідуть до молли і кажуть єму, щоби їх поблагословив яко „братів“ (brader hâ).

ність прибрати величаво місто, для достойного повитаня мого дорогого і вірного союзника“. — Берлиньскі часописи заєдно містять статі о заповідженім приїздї австрийского Монарха. National Ztg. пише, що повитанє Монарха буде для того самого вельми сердечне, що він вже від 11 літ не був в Берлинї. Vossische Ztg. каже, що населенє Берлина приготовить союзникови і приятелеви цїсаря Нїмеччини то горяче принятє, якого може бути все певний кілько разів стане на нїмецкій землї. Post виступає против здогаду, немов би гостина австрийского Цїсаря мала стояти в звязи з політичним положенєм на балканьскім півострові. Противно ту гостину треба уважати новим актом сердечних відносин, які лучать оба двори, як також і приязни істнуючої поміж народами обох держав. Приїзд Цїсаря Франц Иосифа буде новим доказом істнованя нїмецко-австрийского союза, а тим самим і потрійного союза.

В Америцї чим раз голоснїйше відзивають ся симпатиї для Бурів. Онгди вечером відбули ся в Філядельфії великі збори тамошної молодежи шкільної для виявленя симпатиї Бурам. Одним з бесїдників був давнїйший секретар в мінїстерстві внутрішних справ, Девіс. Одного ученика вибрано, аби лично доручив президентови Сполучених Держав адресу, підписану 22.000 шкільної молодежи, в котрій висказано надію, що Бури побідять.

З полудневої Африки надходять від двох днїв лиш дуже скупі вісти. Видко Анґлїйцї не мають чим хвалити ся. Після послїдних телеґрам положенє має бути таке, що Бури на всїх полях розпочали зачіпну війну. І так в Натали ведуть ся завзяті борби в горах Біґґарских віддалених лиш кілька миль від Ледісміта; під Мафекінґом Бури розпочали дуже сильне бомбардованє і відкинули на північ спішачого з помочию обложеному містови ґен. Плюмера, а в Оранїї займили вже весь край від Блюмфонтена до ріки Оранжевої на вєхід від зелїзниці. Єсть се та часть краю звідки перед кільканайцятьми днями мусїв уступити ґен. Олївіє перед напором Анґлїйцїв. Супротив того положенє ґен. Робертса досить прикре і хто знає чи скоро удасть ся єму виперти Бурів із занятих ними становищ.

Новинки.

Львів дня 11-го цьвітня 1900.

— **Є. Е. п. Намістник** гр. Лев Пінїньский виїхав вчера до Риму, де переведе Великоднї сьвята.

— **Видїл руского товариства педаґоґічного** подає до відомости, що курс для іспиту до шкіл видїлових з ґрупи язиково-історичної розпічне ся 1-го мая 1900 і тревати буде до кінця червня. Програму курсу оголосить ся пізнїйше.

— **Затвердженє вибору.** Цїсар затвердив вибір Ів. Урбаньского, дїдича з Нижнева, на маршалка ради повітової в Товмачи.

— **Нагода до купна землї.** О. Роман Прислопский оповіщує, що одна дїдичка в ярославскім повітї продає дешево около 400 моргів гарної землї. Той маєток лежить чверть милї від села Нова Гребля (третя стация зелїзницї з Ярослава до Сокаля) і обіймає: 280 моргів орної землї, 40 моргів сїножати а около 40 моргів корчів корчів. Земля глинисто-піскова, родить всьо, а головно добрі жита і бульби. Цїна за морг 115 зр. Будинки дїдичка віддасть безплатно. Она бажає, щоби той маєток закупили чотири або пять господарів і розділили би єго на кілька фільварків. На маєтку тяжить 4%-вий довг; на один морг припадає 35 зр. довгу. Сей довг можна на далї задержати і сплачувати ратами, тому досить мати лише 85 зр. готівки за морг. Завдатку треба мати 20 зр. на морг, але і єго можна платити частями. Хто би хотїв користати з сеї нагоди купна, най зверне ся до руского уряду парохіяльного в Біґалях (почта Нова Гребля).

— **Директором львівского театру польского** вийшов з вибору ради міскої п. Тадей Павликовский, б. директор краківского театру. На 86 присутних радних віддало 31 свої голоси за п. Гелєром, теперішним директором львівского театру, а 55 за п. Павликовским.

Господарство, промисл, торговля, ґіґієна і вихованє.

Ради господарскі.

— Подїл спільних ґрунтів і закон з д. 9 грудня 1899 о подїлї спільних ґрунтів та управильненю прав ужиткованя і заряду. — (II). При подїлї спільних ґрунтів треба вважати на слїдуючі обставини: 1) Хто має ухвалювати подїл? Рідко коли згодить ся цїла громада; длятого треба до ухвали якоїсь більшости. Після Рошера найлїпше, коли закон при установлюваню більшости має на оцї число господарів і скількість їх ґрунту, отже коли сказано, що скоро тілько а тілько господарів, котрі разом мають тілько а тілько ґрунту, зажадають подїлу спільних ґрунтів, то їх можна дїлити. В декотрих краях, як в Баварії, Баденї і Ґотї постановляв закон, що більшість, котра би мала право жадати подїлу спільних ґрунтів, повинна складати ся з трох четвертих всїх господарів. Закон в сих краях уважав на то, щоби меншости не дїяла ся кривда. В Прусах знов була постанова, що кождий, котрий мав право до ужиткованя спільного ґрунту, мав також право жадати подїлу спільного ґрунту. Длятого користали з того права найбільше властителї більших ґрунтів. Найлїпше, по нашій думцї, було би, як би закон постановляв так, як то було в Саксонії, що кождий господар має право зажадати подїлу спільного ґрунту, без взгляду, чи другі того хотять, чи нї, але тогди має ся видїлити єму лиш єго пайка з спільного ґрунту, а другі господарі можуть собі і дальше уживати спільний ґрунт. — 2) Що має бути мірою подїлу? Отсе єсть дуже важна справа, бо скоро міра подїлу зле підобрана, то можна господарів дуже скривдити. Коли би було сказано, що спільний ґрунт, спільне пасовиско, має бути роздїлене по рівній части, то могла би стати ся кривда більшим господарям; коли же би сказано було, що спільний ґрунт має ся подїлити після

називати чудом, чого не розумієте, а що у вас чудом, то ви готові на то більше спускати ся як на простий, природний хід річий. Твій батько розумний чоловік, і як би він був так робив, як розумів, то було би єму лїпше повело ся, як ось коли послухав обманливі ворожби.

— То гріх так говорити, Араспесе. Хибаж то вина богів, що ми їх приповісти фальшиво розуміємо?

— Без сумнїву; бо коли би хотїли нам помочи, то дали би нам і можність розуміти їх слова. Що менї із красної бесїди, коли єї виголосять менї мовою, котрої я не розумію.

— Та лишіть пусту суперечку! — відозвав ся Дарій. — От скажи нам лїпше Араспесе, длячого ти лишив ся старим молодцем, щоби тебе єреї тілько літ ганьбили та щоби тебе при торжествах поминано і жінки з тебе насьмівали ся, хоч ти кождому, що женить ся, желаєш щастя?

Араспес задуманий дивив ся в землю, відтак покачав головою, потягнув здорово з чарки та сказав: Маю я свою причину, приятелї; але мушу єї задержати для себе.

— Розказуй, розказуй!

— Не можу, діточки, не можу! Отсю чарку випю за здоровлє твоєї красавицї, Сафони, мій щасливий Бартє, а отсю другу за твоє будуче щастє, мій любий Даріє!

— Дякую тобі! — сказав на то Барт'я, прикладаючи весело чарку до уст.

— У тебе добре серце — сказав Дарій з тиха і понуро спустив очи в землю.

— Ей, ей, сину Ґістаспа — відозвав ся старий та встромив очи в споважнїлого молодця; — молодому, що має пити за здоровлє своєї любки не до лиця так понуро дивити ся! Хибаж донечка Ґобріяса не найзнатнїйша із всїх молодих Перзийок по Атосї? Або може не красна?

— Та Артістоне має всї найлїпші прикмети Ахеменїдів — відповів Дарій, але єго зморщене чоло якось не хотїло вигладити ся.

— А чогож тобі ще більше треба, ти невдоволений?

Дарій підніс чарку і дивив ся у вино.

— По тій правдї, як я Араспес називаю ся, що той хлопчище залюблений! — відозвав ся старий.

— Які з вас дурнуваті люди — перебив єму Зопірос. — Один проти всяких перских звичаїв остав ся безженником, другий не женить ся, бо перепудив ся ворожби, Барт'я хоче вдоволити ся одною однїсенькою жінкою а Дарій подобає на того дестура, що править похорон, бо єго батько приказує єму бути щасливим з найкрасшою і найзнатнїйшою в цїлій Перзиї дївчиною!

— Зопірос правду каже! — відозвав ся старий. — Дарій не видить свого щастя!

Барт'я не спускав очий із свого приятеля, котрому так докоряли. Він видїв по нїм, що єму не подобали ся жарти товаришів і урадований подвійно своїм щастєм устиснув єму руку та сказав: Жаль менї, що не буду на твоїм весїлю. Маю надію, що коли верну то застану тебе вже помиреним з вибором твого батька.

— Може ще — відповів Дарій — коли вернеш, покажу тобі ще й другу та третю жінку.

— Дав би то Анаґіта! — відозвав ся Зопірос. — Ахеменїди борзо би вимерли, як би всї так робили як Араспес та Ґіґес. Про твою одну однїсеньку жінку Бартє, не варто й говорити! Хоч би лиш длятого, щоби удержати рід Кироса, повинно би бути твоїм обовязком взяти собі три жінки нараз.

— Менї ненавистний наш звичай брати собі богато жінок — сказав на то Барт'я. — Ми ставимо ся тим низше наших жінок, від котрих вимагаємо, щоби були нам вірні цїле житє підчас коли ми, для котрих вірність повинна бути найсьвятїйша, нинї тій, завтра другій присягаємо вірність!

— Ба! — відозвав ся Зопірос. — Я би скорше дав собі язик відтяти, як мав би набрехати якому мужчинї; але наші жінки то такі обманливі сотворіня, що їм треба так само відплачувати ся.

— Єгиптиянки не такі, бо з ними инакше обходять ся — сказав на то Барт'я. — Сафо розповідала менї о якійсь грецкій жінцї — она бачу, називала ся Пенельопа — котра в любови, терпеливости і вірности двайцять літ дожидала свого мужа, о котрого смерти весь сьвіт був переконаний, хоч що дня по пятьдесять хабаків крутило ся коло неї.

— Мої жінки не чекали би так довго на мене! — сказав Зопірос і засьміяв ся весело. — Отверто сказавши, я би тим й не гриз ся, як би по двайцяти лїтах моєї неприсутности застав порожну хату. Замість тих невірних, що за той час мусїли би вже добре постаріти ся, міг би я взяти собі до свого гарему, тим молодших і красших. Але не кожда знайде такого, що єї би собі забрав, а наші жінки всетаки волять чоловіка, хоч єго нема дома, як зовсім нїякого.

— Ну, нехай би то чули твої жінки, що ти тут говориш! — засьміяв ся Араспес.

— Виповіли би менї війну, або що ще гірше, заключили би мир з собою.

— А тож як?

— Як? Видко, що ви не маєте практики!

— То розкажи-ж нам тайну твого сопружества.

— Дуже радо! Подумайте собі, що пять жінок жиє в однім домі не так згідно як пять голубок в однім голубнику; мої бодай ведуть безнастанно війну з собою на житє і смерть. Я вже до того навик і тїшу ся з того, що они такі жваві. Рік тому назад они перший раз були погодили ся і той день мушу називати найнещасливійшим в моїм житю.

— Вміє жартувати!

— Нї, то не жарт, то правда. Дїдьчий евнух, що має пильнувати тих пять, впустив якогось торговця з Тируса, що продає дорогоцїнности. Кожда вибрала собі якусь дорогу прикрасу. Коли я вернув домів, приходить до мене Судаба і просить, щоби я дав їй гроші на то намисто. А то було таке дороге, що я не хотїв купити. Всї пять просили мене кожда окремо, а я кождій окремо сказав, що не дам, і пішов до королївскої палати. Коли я вернув домів, сидять всї мої баби при купцї і ревуть. Одна обняла другу та називає єї своєю

величини ґрунту кождого господаря, то сталась би знов кривда поменшим господарям. Найліпше ще ділити спільний ґрунт після того, кілько хто держить худоби. В сім случаю скликує ся господарів і кождий має в присутности других подати, кілько штук худоби він держить. Коли би хтось случайно держав менше як звичайно, бо н. пр. як раз продав, або худобина єму згинула, або коли би хтось для спекуляциї подавав більше як правда, то в законі повинна бути постанова, після котрої треба би означити правдивий стан. — 3) *Чи ділити ціле господарске пасовиско?* То не завсїгди порадно і не завсїгди можна. Иноді треба щось лишити на дохід для громадскої каси, иноді знов для конечного спільного ужитку. — 4) *Кошти поділу* розкладають ся звичайно після величини наділеного ґрунту, а так само і кошти доріг, мостів і ровів які потрібні, щоби був приступ до кождої части. — Не треба однакож думати, що поділ спільних ґрунтів есть безвзглядно добрий і не треба на ослїп на него наставати і перти до него. *Поділ може бути дійстно лиш тогди добрий скоро господарі можуть і мають кріпку волю взяти ся до розумної і поступової, інтензивної господарки.* Кождий передчасний поділ спільного ґрунту — каже Рошер — есть лютостию супротив „малих господарів“. Також і то треба мати на увазї, що там, *де ґрунти дуже роздроблені, поділ спільного пасовиска добив би „малих господарів“*, бо они тогди майже не були би вже в силї держати худобини.

— *Мішанка збіжа.* Мішанками збіжа називаємо мішанину всїляких сорт одного і того самого рода збіжа, або кількох родів, або наконець збіжа з ростинами стручковими. — *Длячого сіє ся збіжеву мішанку?* — Поодинокі роди або сорти ростин могли би сїяні окремо хибнути, бо они потребують окремо для себе і відповідної землї і відповідної погоди, а то трудно завсїгди вгадати; коли же посіє ся мішанку, то есть надія, що бодай одна з посїяних ростин добре удасть ся, і урожай буде забезпечений, хоч би друга ростина і хибла. Кожда ростина мішанки окремо потребує для себе иншої поживи а всї взаїмно себе охоронять, отже можна з того самого ґрунту мати більший добуток як коли би сїяло ся лиш одну ростину. Наконець шкодять мішанкам всїлякі комахи і хороби ростинні менше, як шкодили би поодиноким ростинам. За то знов мішанка більше винищує ґрунт і длятого треба єго добре гноїти. Відтак против мішанки промавляє і то, що мішане зерно має меншу ціну, як чисте, хоч нинї можна машинами (т. зв. триєрами) всїляке зерно добре розсортувати. — *Мішанка сорт.* На насїнє треба завсїгди сїяти одну сорту, на продаж можна сїяти або чисту сорту або мішанку з двох і більше сорт. Що року перед сїянєм треба на ново мішати сорти, і так мішає ся таке збіже, котре легко вилягає з таким, що не вилягає, сорту з коротким стеблом, з сортою з довгим і т. п., але завсїгди треба на то уважати, щоби сорти о скілько можна в однім часї доспівали і більше менше однакових условій росту вимагали. Хто уміє зробити собі добру мішанку із всїляких сорт збіжа, той може сподївати ся більшого добутку як з чистого насїня. Иноді сіє ся мішанку всїляких сорт на то, щоби розвести собі нову, лїпшу і відповіднїйшу до обставин сорту. Удасть ся, добре; а не удасть ся, то бодай буде забезпечений урожай давних сорт. — *Мішанка пшеницї.* Дуже часто мішають пшеницю з житом, а то там, де сама пшениця не конче певно би удала ся. Скількість кождого рода того збіжа буває всїляка і треба еї означити після того, який ґрунт. — *Мішанки жита.* До жита мішають часто сочевицю, горох і вику. В сторонах, де зима остра, мішає ся горох або сочевицю з ярим житом. Роди гороху, котрі не конче добре удають ся на пісковатих ґрунтах, мішає ся аж до одної третини з ярим житом. З таких мішанок і солома має більшу вартість. — *Мішанка ячменю.* Ячмінь можна мішати з вівсом лиш там, де ріжниця в їх розвою не велика. Впрочім можна мішати ячмінь з ярим житом, сочевицю з ячменем, горох з ячменем, вику з ячменем. — *Мішанка вівса.* Овес мішає ся найчастїйше зі всїлякими стручковими.

— *Садіть верпину!* В кождім, хоч би й найменшім городци, повинна бути верпина обо аґрест, бо коло неї не треба великого заходу, а овочі можна всїляко зужиткувати, на власну потребу і на продаж, до робленя вина т. зв. верпиняку або аґрестняку, на смажінки, на страву, до сосів, і т. п. Тепер якраз пора, щоби верпину садити. Але треба при тім і на то памятати, що верпина зачинає по шестім роцї щораз менше родити; найбільше родить від 3 до 6 а найпізнїйше до 8 року. Верпина любить лагідну глинковату, трохи вогку землю і свобідне місце до сонця. Але й на найлїпшім ґрунтї та в найлїпшім місци вимагає верпина сильного гноєня а ще більше доброго прочищуваня і притинаня корчиків; всї старі і злишні пагони треба ножем або ножицями витинати. Хто того доси ще не зробив, нехай тепер зробить. Всї старі галузки, котрі мох присїв, або котрі занадто звисають до землї, треба повідтинати, але треба на то памятати, що найлїпше робити ту роботу в осени, зараз скоро збере ся овочі.

— *Стаєнні правила.* Директор Ґабріель у Фрідляндї уложив коротко слїдуючі правила, котрі повинен добре запамятати собі кождий господар, що держить худобу в стайни, а хоче добре і розумно господарити: I. Старайте ся о то, щоби в стайни було подостатком чистого і здорового воздуха і щоби зьвірята не стояли на продуві. В стайни повинно бути 16—18 степ. Ц. тепло. В студеній стайни худоба зле використує пашу, в затеплій худобина ослабає, а від продуву може корова дїстати запаленя вимени. В стайни повинно бути ясно але не за яскраве сьвітло, і чисто; для гноївки зроби добрий відплив. — II. Роби в стайни роботу точно і правильно а худобинї лиши час до спочивку. Будь приятелем худобинї. Не штуркай, не бий, не копай і не збиткуй ся. Вичесуй і витирай добре худобину та підстелюй добре. Пускай зьвірята особливо молоді, щоби добре перейшли ся. З вагітними обходи ся особливо старанно. Хорих доглядай пильно і добре та зарадь ся завчасу ветеринаря. Людий з заразливими недугами не пускай до стайнї. — III. Давай лиш здорову пашу і тілько та таку, кілько і якої потреба. Зміняй пашу поволи. При годованю держи ся якогось порядку в подаваню пашї. Коровам, що дають більше молока давай більше пашї, тим що дають менше, давай менше. Давай худобинї подостатком чистої сьвіжої але не за студеної води а не забувай давати правильно соли. — Коровам перед подоєм витирай добре вимя, а коли миєш, то лиш холодною водою і уважай на то, щоби не було продуву. До доєня обмий собі руки, дій на охрест і при доєню обходи ся лагідно з коровою; дій о скілько можна борзо і як найлїпше видоюй, бо послїдне молоко есть найтовстїйше. Перший церк з дійки найлїпше пустити на землю, бо він звичайно нечистий і псує проче молоко. Всю посудину добре вимивай і випарюй лугом з соди. Молоко виноси борзо зі стайнї і відставляй в холодне продувне місце. Молока від хорих коров не висилай на продаж і не уживай сирого лиш добре перевареного.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 11 цьвітня. Цісар має виїхати около 28 с. м. до Пешту, де забавить до 4-го мая. Відтак виїде на Відень до Берлина, де прибуде імовірно вже 5-го мая і забавить там три днї.

Льондон 11 цьвітня. З острова сьв. Єлени доносять, що там причалив корабель з полоненими Бурами, котрі будуть імовірно нинї висаджені на берег.

Льондон 11 цьвітня. Вечірні часописи доносять з Пітермаріцбурґа, що вчера рано чути було сильну канонаду під Єляндсляґте.

Мафекінґ 11 цьвітня. Вчера розпочали Бури канонаду. Такого сильного бомбардованя не було ще від початку облоги.

Париж 11 цьвітня. В урядових кругах розійшла ся вість, що Мафекінґ вже піддав ся Бурам.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

товаришкою горя та недолї. Ворожицї схопили ся в трогаючій згодї та кинули ся до мене і стали мене ганьбити та відгрожувати ся менї, так, що я аж мусїв втїкати. Коли я опісля хотїв лягати спати, дивлю ся, а то всї пять дверий позамикані. На другий день заводили знову так само як сночи. Я втік знову та поїхав з королем на лови. Коли я утомлений, голодний і змерзлий вернув домів — а то було з весни і ми перебували в Екбатанї, де снїг лежав ще на локоть грубо на Оронтесї — дома анї не затопили анї не зварили обіду. Та благородна спілка змовила ся і постановила мене укарати, погасила огонь, заказала кухарям варити, а що найгірше задержала при собі тоті дорогоцїнности! — Ледви що я невільникам наказав розложити огонь і готовити обід, влазить той безвстидний торговець знову і домагає ся гроший. Я не хотїв знов заплатити, не показував ся знов жінкам, а на другий день задля сьвятого спокою заплатив десять талентів [2]). Від того часу бою ся згоди моїх любих жінок, як злих духів і дуже рад з того, коли они сварять ся та деруть ся з собою.

— Бідний Зопірос! — сказав на то Бартя і усьміхнув ся.

— Бідний? — спитав муж пятьох жінок. — А я вам кажу, що я щасливійший від вас. Мої жінки молоді і повабні, а коли постаріють ся, то хто заборонить менї взяти собі красших, котрі відтак при тих відцвивших будуть вдвоє так красними виглядати. — Чуєш рабе, постарай ся о лямпи! Сонце вже зайшло, а вино лиш тогди смакує, коли на столї есть ясне сьвітло!

— Слухайте, як красно птичка більбіль сьпіває! — відозвав ся Дарій, котрий із затїнку вийшов на отверте місце.

— На Мітру, сину Гістаспа, ти залюблений — перебив Араспес молодцеви. — Хто лишає вино, а іде слухати як сьпіває соловейко, того так певно, як я Араспес називаю ся, влучила любовна стріла з цьвітів [3])!

— Правду кажеш, бадїку — відозвав ся Бартя. — Фільомеля, як Єллини називають нашого більбіля, котрій любов поклала в груди так красний сьпів, есть у всїх народів птичкою залюблених. О котрій же то красавичцї ти думав, Даріє, коли ти вийшов послухати впотемки більбіля?

— О нїякій — відповів запитаний. — Ви знаєте, що я люблю дивити ся на зьвіздисте небо. Зьвізда Тістар сходила нинї так чудно яснїючи, що я лишив вино, щоби її близше придивити ся. Я мусїв би був хиба заткати собі уха, щоби не чути як соловейко щебече.

— А ти їх добре нащурив; твій урадований відзив був доказом на то! — сказав Араспес і засьміяв ся.

— Досить того! — відозвав ся Дарій, котрого вже стали гнївати тоті притики.

— Необачний — шепнув тепер старий до молодця — аж тепер ти вже зрадив ся! Як би ти не був залюблений, то ти би сьміяв ся, а не кидав ся з гнїву! Та я тебе не хочу дразнити а питаю ся лиш, що ти вичитав у зьвіздах?

Дарій при сих словах подивив ся ще раз на небо та не спускав з очий ясну зьвізду, що виднїла ся понад овидом. Зопірос споглядав на зьвіздаря і відозвав ся до приятелів: Там на горі мусить дїяти ся щось важного. Чуєш, Даріє, скажи нам, що діє ся там на небі!

— Нїчо доброго! — відповів той. — Маю щось з тобою самим поговорити, Бартє!

— А то-ж чому? Араспес уміє мовчати, а перед тамтими другими я не маю нїякої тайни.

— А все-таки....

— Говори сьміло!

— Нї, я тебе прошу, ходи зі мною до города.

(Дальше буде).

[2]) Талент = около 2.800 зр.

[3]) Сей погляд взяв автор від Індів, у котрих бог любови Кама ранив серця заостреними цьвітами.

TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI

Ілюстрована часопись для женщин.

БЕЗПЛАТНО

4 томи повісти

Клим. Юноши „Внучок“ — А. Мечника „Ованес Огана“ — К. Лясковского „Зужитий“ — Ст. Аріеля „Улуди“

за кождий чверть рік том

одержать як „ПРЕМІЮ“ передплатники галицкі.

„TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI“ в будучім 1900-тім, а в 42-ім році істнованя буде виходити під тим самим як доси літератским напрямом, з задержанєм і на будуче дотеперішного отрудництва в специяльних відділах видавництва.

MODY PARYSKIE

(2.000 рисунків і 12 великих аркушів з кроями і взірцями робіт жіночих) і

GOSPODARSTWO DOMOWE,

завдяки котрим наша часопись независимо від заспокоєня потреб ума образованої женщини, запевнює їй практичну хосенність ствердженої вартости.

Обітниць богатих на слова, заповідань уліпшень і реформ, якими визначують ся більше менше всі проспектові оголошеня, уникали ми доси з принципу. Тим менше могли би ми уживати іх тепер, коли читаюча публика відповіла на проявлений в Tygodnik-у напрям дійстними доказами признаня, становлячими для редакциї цінну заохоту до постійности на обібраній дорозї.

Одинокою обітницею з нашої сторони, а радше сказавши, одиноким з'обовязанем, яке приймаємо, єсть стояти і дальше на основі тих пересьвідчень, котрі нині вільно нам вже уважати тревалим звеном між часописию а читателями, а подаючи їм інформациї з проявів дійстного житя, вибирати зпоміж них лише ті, яких вартість і вплив на суспільність власну або чужу признаємо. Ту задачу хочемо виповнити як доси без тїни упереджень, сторонничої ненависти і взгляду на личний інтерес.

То всьо, що вільно нам нині сказати о дусї і напрямі нашої праці на будуще.

Не спускаючи з уваги печаливого і безпереривного постійного забезпеченя сотрудництва нашої часописи, маємо сказати кілька слів о тім, що ми в відділї белетристики приготовили для „TYGODNIK-A MÓD I POWIEŚCI“ на будуючий рік.

Маєм запевнені праці: *Марії Родзевичівної, Віктора Гомулицкого, Володислава Ст. Рей монта, Севера (Ігн. Мацїовского), Володислава Уминьского* і многих инших.

В відділї поезиї звістні читателям пера: *Казимира Глиньского, Миріяма, Лянгого, Ор-Ота* і инших, обіцяли нам свої твори на слїдуючий рік.

Розпочинаємо рік 1900 двома творами повістевими:

Волод. Ст. Реймонта
повість п. з.:
І по многих днях. — І по многих лїтах....

Севера
повість п. з.:
Леґенда.

Условя передплати разом з премією:

У Львові і Кракові:

Чвертьрічно	1 зр. 80 кр.
Піврічно	3 зр. 60 кр.
Річно	7 зр. 20 кр.

В Галичинї з почтовою пересилкою:

Чвертьрічно	2 зр. 20 кр.
Піврічно	4 зр. 40 кр.
Річно	8 зр. 80 кр.

Редактор ЯН СКИВСКИЙ.

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ принимає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Аґенция і Експедиция „TYGODNIKA“ у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всї книгарнї і контори письм.

З друкарнї В. Лозиньского— під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).